

CATALUNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

El moment polític en l'afer del Marroc

Altra vegada el nostre exèrcit ha obtingut el que sembla suprem èxit militar en la nostra zona africana: la presa del Gurugú. El dia 10 del corrent, a les deu del matí, la bandera d'Espanya onejava en el pic de Pola, amb la natural satisfacció de tothom, especialment d'aquells que resideixen a Melilla, constantment menaçats pels canons enemics desde'l cim de l'alta muntanya.

Ara, si com es probable, de Melilla al Kert les nostres tropes troben el camí fàcil i relativament lliure, un cop fortificada la línia del Kert, s'haurà acomplert la supremacia acció militar nostra en terres africanes, i haurà arribat el moment de traçar la trajectòria a seguir en el pervindre.

Catalunya ha exposat ja d'una faigó ben clara la seva opinió. Catalunya no vol conquesta. Catalunya vol protectorat.

Per a lo primer, cap títol ens acompanya.. En canvi, el dret a l'auto-determinació es ben propi dels moradors del territori del Riff. Més a més, no està Espanya per imperialismes extemporanis i ja que prou feina té en l'interior del país, on quasi tots els serveis públics estan per fer! Tampoc les potències de l'Acta d'Algecires ens haurien de permetre altra cosa.

En canvi, per a lo segon ens pesa al damunt la comanda europea, la necessitat de civilitzar un país veí del nostre fins i tot per a la nostra tranquil·litat.

Ens trobem, doncs, en el moment crític del problema africà; moment que s'ha presentat ja manta vegada en nostra política, i que no s'ha sapigut aprofitar, restant altra volta abocats al desastre.

Tenim confiança en el pensament de determinats elements del Govern. Aquest pensa remetre aquest assumpte tan greu a les Corts. ¡Que Deu els dongui seny suficient i instint polític per a solucionar d'un cop un afer de tanta importància i que tanta sang i tans milions costa al nostre Estat!

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

De Sebt a Atlaten han avançat les nostres tropes del Marroc. I la presa d'Atlatem ha donat peu a l'exèrcit a pendre Sengan-gan. Sant Ivan de les Mins, i darrerament el famós Gurugú. El dia 10, al matí, la bandera d'Espanya flamejava al cim de la muntanya propera a Melilla, de des la qual tan havien hostilitzat els moros a la població de Melilla.

Amb la conquesta d'aquestes noves posicions sembla que s'ha obert el camí fins al Kert, i que s'han aconseguit els objectius principals de la campanya africana.

El Ministre de la Guerra ha estat altre cop a Melilla, ha recorregut totes les posicions més avançades, i ha conferenciat per espai de moltes hores amb l'Alt Comissari General Berenguer i, per telèfon, dos hores de matinada, amb el cap del Govern. Això ha donat lloc a comentaris molt vius en la opinió, fins a l'extrem de que es parla de una pau molt propera a base de la sumissió de les càbiles, a pesar de que el senyor Cierva segueix parlant de l'envio de nou material de guerra al Marroc. Veurem el que el temps prepara, ja que no hem de tardar molt en sapiguer-ho.

De política ens trobem ja de cara a l'obri-ment de les Corts, anunciada pel dia 20 proper. Sembla que el Govern vol sotmetre a la deliberació de les mateixes tot el que diu referència al afer de l'Àfrica, i sobretot el camí a seguir en el pervindre, qüestió aques-ta d'un grandíssim interès per a tothom, ja que no hem sapigut aprofitar altres moments semblants precipitan-nos així al desastre suara liquidat tan tràgicament.

Els ministres també diuen preparar tasca abundant per a que les Corts puguin treballar. I les matèries a discutir certament que son interessants de debó. Greus problemes finan-ciers i socials tenim plantejats; i si la tasca de les Corts resultés negativa i ningú pot preveure les greus conseqüències d'aquests problemes pel sol fet de no solucionar-se. La llei del Banc, la nivellació del Presupost, la rectificació de l'Aranzel, la sindicació, el con-tracte del treball, la qüestió dels transports ferroviaris, son tots assumptes de trascen-dència.

Els temporals han portat nova desolació a alguns indrets d'Espanya.

ESPANYA ENFORA

La qüestió d'Irlanda segueix essent una de les principals preocupacions del món. Per l'Anglaterra sembla qüestió capdal, tant com per a la mateixa Irlanda. La repercusió que té aquest afer als Estats Units és tant for-ta com transcendent. De segur que Lloyd George al tractar amb De Valera mira tan an ell com a Mr. Harding. La conferència de-cisiva, imminent, per a fixar les posicions finals d'aquest plet set vegades centenari, no solsament interessa a les dos parts conten-dents, si que també als destins futurs de molts pobles. Els dominis anglesos no pensen pas tots d'acord amb Lloyd George en la qüestió d'Irlanda, ni els milions d'irlandesos nacionalitzats als Estats Units veuran im-passibles una nova era de lluites entre amb-dos pleitejants.

El fet de que Irlanda acceptés l'invitació per a l'actual Conferència de Londres des-prés de les terminants declaracions del pri-mer ministre anglès respecte al necessari i previ reconeixement per part d'Irlanda, del present estat polític, o sigui, de la integritat del imperi britànic de que, per força forma part Irlanda, dona a entendre que hi ha més ganes de pau de les que demostren certes ac-tituts quasibé melodramàtiques i certes de-claracions un xic massa categòriques i radi-cals. De Valera h canviat l'antic aforisme lla-tí, i. us resulta, f diguem-ho clar, *fortiter in modo i suaviter in re*. Es cosa de dies, tal volta d'hores, el veure-ho.

Els grecs van de vençuda, i es fan treballs per a que l'estrepit de les armes i la lluita de telegrams es tornin negociacions de ga-binet i papiers de protocol. Val més així.

Italia s'és posada espontàniament d'ami-gable componedora del plet austro-hongarés. Déu li doni bon acert.

Ha causat bona impressió l'acord amistós franco-alemany respecte a la candent qües-tió de les reparacions de la gran guerra.

La Societat de les Nacions acaba el seu període conferencial sense acabar de consoli-dar el seu discutit crèdit.

El Japó i Xina s'han indisposat al trac-tar de liquidar els comptes de la guerra.

Per la part de Washington encara no cla-reja...

ONESELF.

La sang social

Si que degota, sí que degota encara. L'altre dia, un xicot mort, al Guinardó, amb el cap foradat de bala (1). Els antecedents i els comentaris son dubitatius. Que si era dels negres, i l'han mort els blancs; que si era dels blancs i l'han els negres. El cas és que havia estat de tots dos Sindicats, i que tot-hom hi veu un novell crim sindicalista, els autors del qual queden dins del misteri. I això és la pau social?

Oh! No més un mort en moltes setmanes! No més? Però, escolteu: quan han estat trobats, punits i sentenciats els mil autors de mil atemptats mesos? Quina pau és aquesta, aguantada no pas en la victòria del dret i de la justícia, a base del càstig dels criminals, de tots els criminals, sino en la victòria d'una partida de malfactors sobre una altra? Que de les dugues la una sigui pitjor que l'altra no ho discuteixo, però sí que afirmo que una i altra son salvatges en grau suficient per a que mereixin l'execració cordial de la Ciutat.

Tan meteix ja no es hora d'apelar a la Ciutat, a la civilització o al civisme. Tot això, com els termes mateixos de dret, justícia, llibertat, son conceptes derivats, i ho és també el de patria. Al radicalisme en les obres no pot respondre sinó el radicalisme de la veritat. Ja no hem de parlar, doncs, en nom de principis subordinats, sinó en nom del Principi primer de totes les coses, Font i Arrel de totes les idees. Es per virtut de la Santa Religió Cristiana i Catòlica, fundada per Jesucrist, Fill de Déu veritable, Pare de tot dret, llibertat, justícia, ciutat i civilització, que condemnem amb tota la nostra ànima, amb tot el nostre cor i nostres entranyes, l'assassinat, tota mena d'assassinat, *disfreci's amb el nom que es disfreci, faci's amb el fi que es faci, cometi'l qui el cometi, i sigui qui sigui la víctima.*

Ah, sindicalisme, mot xop de sang, paraula maleïda. Duri al menys tant com ta memòria la meua maledicció. Maleit qui t'inventà, maleit qui et dugué i et propagà per aquesta terra catalana!

Perqué tant dir i repetir que una cosa son els sindicats i altre cosa el terrorisme? No hi ha tal distinció, sinó al revés, identificació ben certa. Sindicalisme i terrorisme son la mateixa cosa. El terrorisme és el poder executiu dels sindicats, així com l'exèrcit es la força de l'Estat. Suprimint el terrorisme, el sindicalisme es desfà i evapora. Per això, jo mai, mai transigiré amb el principi

de coalició obrera (sota el nom d'associació, que expressa un principi lícit i natural, se amaga la coalició, la confabulació coactiva, i per tant, de dubtosa licitud i moralitat, expressament concebuda per a la lluita i la vaga), perquè la coalició obrera no pot subsistir sense la pràctica de la coacció sobre dels coaligats, i aquesta coacció s'exerceix, al menys en aquesta terra, amenaçant de mort i assassinant a qui no vol coaligar-se i a qui és surt, per una causa o altre, de la coalició.

Per això, quan per a defensar-se d'una injustícia patronal, gent de bona fé aconsella l'associació (volent dir la coalició) jo ja compto per endavant els homicidis, els ferits, els empresonats, els llençats al carrer, i sent els gemecs i dòls i llàgrimes, i els renegs i blasfèmies i paraules d'odi y rencunia, i les males passions enceses, i les ànimes apagades, i el caliu d'infern que'n restarà: cost terribilíssim d'aquella pesseta de més, d'aquella hora de menys que es tracta de rejundicar. Per ma part us diré que fins quan em sento al damunt el pes d'un agravi de l'amo, més em vull veure cristià explotat que no cafre independent (2).

Sí, sí, afirmo; sí que és el Sindicalisme el autor responsable d'aquestes morts dites amb amarga i sarcàstica especificació «socials». Debades els sindicalistes es passen mestres en l'art de la coartada, i saben jugar amb una ma la violència, amb l'altra ma la hipocresia. Devades el concell dels advocats de causes perverses suggereix tots els trucs de la perfidia i la doble cara i ensenya a manejar subtilment l'amenaça i el parany assassí, combinats amb la ficció de l'innocència. Qui obra mal, no pot parlar bé, i per la boca mateixa i per la ploma es denuncien ells mateixos. I en tot cas delaten, d'una manera incontestable, el sistema: el Sindicalisme, com a autor i responsable moral, inductor, creador i especulador dels atemptats.

Des de l'article d'En Merrheim, Secretari de la Federació de Metalúrgics de la C. G. T. que ja fa vint anys, en 1901, escrivia a *Le Matin* reivindicant per als treballadors el dret d'atemptar contra els «renegats» i els «traïdors» (3), fins al discurs d'En Pestana a Madrid el 4 d'Octubre de 1919, considerant natural el dret de donar «palos» als

(1) Un tal Joan Benach, trobat al torrent de la Guineu un dels derrers dies del passat Setembre.

(2) Co que no vol pas dir que jo m'hi resigni. L'amor a la pau ensenya els camins.

(3) Segons Pawlowski, «La Confédération générale du Travail». París. Alcan., 1910, pag. 71.

«esquirols», declaració que és gravíssima si es té en compte que els sindicalistes no usen bastons sinó pistoles automàtiques i que consideren esquirols tots els qui no volen sindicar-se, i fins als nombrosos escrits que ixen a la premsa sindicalista de tots colors, com a mostra dels quals retallo unes ratlles sortides fa molts pocs dies a un periòdic que's ven publicament: *«Entonces, no la ley del Tación, cumpliremos aquella saludable máxima, completamente nuestra, y que dice así: «por cada uno de nuestras filas que besare la tierra, la besarán diez o veinte de las vuestras.»* son abundants els textos probatoris i convincts de la culpabilitat del sistema que fa als seus adeptes creure's amos de la vida dels altres.

Els pistolers escaparan dels jutges, però no del tribunal més terrible de tots: el de l'història. L'enemic pitjor que tenen, és l'investigador desinteressat. Tot l'empeny dels sindicalistes ha estat pretendre que en llurs afers, ni que pel mig hi haguessin morts, ningú s'hi havia de ficar, fora d'ells mateixos. Interessa al sindicat i a ningú més que al sindicat, que un obrer pagui o no la quota, això sí. Però que per no pagar la quota el matin (1), això interessa a la Societat, això interessa a tothom. I si un altre va i mata al qui va matar al primer, també això és d'interès públic perquè és la usurpació i la deshonra de la justícia pública. Aquest interès públic funcionarà tart, però funcionarà un dia, el dia en que persones de cor i de paciència, sense buscar cap èxit immediat s'emprenquin la tasca de fer claror, inspirats en el bé del pròxim.

I aquest dia vindrà, i no tardarà gaire. Els atemptats socials de Barcelona, i Catalunya i Espanya, comencen d'ésser l'objecte d'estudi i d'estadística per part d'investigadors benemèrits. Quan es publiquin els resultats de les recerques, quan la obra malvada dels crims socials es vegi amb tota sa sinistra integritat i es sàpiga la exacta cabuda del vas que pugui contenir la sang vessada, la sang social, Barcelona, Catalunya i Espanya quedaran sense veu, i proper al color de la sang serà el de la vergonya.

Mentrestant, per amor de Déu, que porta comprés amor a la justícia, no cometi ningú la niciesa o el sarcasme de pendre com a pau aquesta calma o descans dels pistolers, sols

(1) «Busque V. la genealogía de los delitos sociales y hallará siempre un esquirol, una cuota o un amo embriagado de soberanía.» Paraules d'un sindicalista militant de Barcelona al corresponsal de «La Libertad», de Madrid, 22 Setembre 1920.

per que la freqüència dels atemptats arri-
va al mínim de no més un de tant en tant,
que tal volta sigui per deport o desensopi-
ment dels tiradors. La pau té un postulat,
és la justícia. La pau no pot subsistir sinó
es damunt d'un normal funcionar de l'admi-
nistració de justícia i de la normal punició
dels transgressors. D'això n'és corolari una
norma de govern: qui vulgui governar, pen-
si que no tindrà autoritat moral de gover-
nant recte i justicier, si no comença per de-
manar la revisió de les causes de tots els
atemptats socials, de tots sense cap excepció.

R. RUCABADO.

La campanya contra el joc a Tarragona

Es d'interès vital per Barcelona seguir la
importantíssima acció menada pels elements
cristians de la ciutat imperial en pro de la
moral i en guerra al vici, al cap dels quals hi
ha l'excelent confrare «La Cruz». En ses co-
lumnas hi han sortit magnífics articles de
campanya i controversia, i decissius estudis
moralistes i teològics, el valor de tot lo qual
es tan considerable que ens en ocuparem llar-
gement al número pròxim, a utilitat dels
conciutadans nostres i dels de altres ciutats
catalanes on també triomfa el pacte amb el
joc, forma propia del pacte amb el Dimoni.
Mentrestant, per avui copiem íntegrament aquest
esplèndid document, eixit a les planes de
aquell confrare el darrer diumenge, 9 d'Oc-
tubre, tant expressiu i tant ferm que els
llegidors el lloaran com mereix i ells matei-
xos faran comparacions. Desitjem de tot cor
que els cristians tarragonins triomfin i que
la seva victòria tingui edificant trascenden-
cia a tot Catalunya:

«No quieren dinero del diablo

Sr. Director de La Cruz.

Presente.

Muy respetable señor: Le agradeceré que
en el periódico de su digna dirección haga
constar que las Hermanitas de los Pobres de
esta ciudad, no han recibido a sabiendas can-
tidad alguna procedente del juego, y en ade-
lante se abstendrán de aceptar de quien pue-
dan sospechar recibe este dinero para obras
benéficas.

Con gracias anticipadas, se ofrece s. s. que
b. s. m.,

Sor Demitila, Superiora.

El palau de la felicitat

En Remirol és l'home més egoista de la terra. Mai s'ha mortificat per ningú. Ell és l'únic home que té dret a la vida. Quan li parlen d'una obra generosa, us contesta despectivament que ell no té temps per perdre. Perdre temps vol dir posar les energies i la intel·ligència al servei del bé comú. A mi ningú em dona rés, exclama En Remirol. Els pocs diners que tinc me'ls he guanyat jo. Els pobres i els desgraciats no li fan llàstima. No em guanyo jo el nostre pa de cada dia, doncs, per què no se'l guanyen també els demés homes? Que cada home es pastí el seu pa. Quan jo no pugui pastar-me'l ningú me'l pastarà.

L'obsessió d'En Remirol era fer diners. Si jo fos ric, es deia, seria feliç. Ara no en soc perquè no puc obtenir totes les coses que el cor em demana. Les privacions són un turment per la meua ànima assedegada de goig de plaers. Costi el que costi jo haig d'amuntegar or fins que el món sigui meu.

Portat per la seva ambició desmesurada, va emprendre grans negocis. Explotava els obrers, enganyava la gent crèdula, feia préstecs als comerciants endeutats per tal d'incantar-se de les seves fàbriques. La consciència pla li deia que obrava malament, però ell no feia esment de les seves censures. L'or l'havia enlluernat, i quan l'or enlluerna no es fan obiradors els camins dreturers. Si el pit és tempestejat per fortes passions, els seus bramuls, ofeguen la veu de la consciència. En Remirol aconseguí aviat posseir una immensa fortuna. La felicitat és meua! No em cal sinó allargar la ma per abastar-la. Acudiu plaers, goigs i alegries, el dring del meu or us crida. El diner és la clau que obra totes les portes. Jo soc el més fort dels homes, car tinc l'arma invencible de les riqueses.

El seu cor corromput li demanà festes i platxeries. Aviat fou conegut en tots els cataus infectes. La primera passió que el va dominar fou el sensualisme. Portava una vida desordenada. Feia ja molt temps que gairebé no veia la llum del sol. Passava les nits en orgies i festes impúdiques. Es divertia fol·lament, però no era feliç. Passats els moments de goigs l'acaparava una tristesa molt fonda. No podia mai satisfer la sed que el consumia. Era un sedent que no aconseguia apaivagar la sed amb la frescor de l'aigua. I és que la passió és insaciable. Es un monstre d'una gran voracitat. Arribeu a la font

desitjada, beveu l'aigua a dolls, i us arbora una ardència més forta.

Veient que no era feliç s'entregà al joc. Passava les nits jugant i els seus amics li guanyaven molts diners. En les cases de joc va veure pares que es jugaven el patrimoni de llurs fills i comerciants que s'arruinaven ells i llençaven a la misèria els seus obrers. Jugava amb un gran dalit i mai la seva ambició es veia satisfeta. Aviat es convencé que el joc no era tampoc la felicitat. On podré trobar-la, es preguntava En Remirol? Tal volta bevent. Deixà el joc i es donà a la beguda.

Es delectava bevent els licors més exquisits. Bebia constantment, la passió mai li deia prou. Les seves energies s'aflebiren i emmalaltí. La seva intel·ligència s'enfosquia i li mancaven forces per caminar. Si segueixo bevent, es digué En Remirol, em moriré aviat. On ets felicitat cobejada? He conegut tots els plaers i no soc feliç!

En Remirol decidí allunyar-se de la ciutat temptadora. Sojornà uns quants dies a un poblet de la costa. Esguardava el mar i s'ensopava. Jo no hi veig res en aquesta gran planura. El cant de les onades; la platja amurada de llum; el bellugueig de l'aigua sota del sol brillador; les barques oloroses endintzant-se mar endins, amb les veles desplegadas, voleiant com una bandera i la blavor del cel inundat de llum, no deien res al seu esperit.

Es traslladà a un poblet de muntanya i tampoc l'aconhortaven la soletat i la pau dels camps. No li plavia la verdor dels prats ni el remoreig de les fontanelles, ni l'ondulació de les muntanyes, ni el cant dels ocells. La felicitat deu ésser més lluny encara.

Un dia en la soletat del bosc trobà un vell pastor. Sou feliç, li preguntà En Remirol? Fins que Déu vulgui, respongué el pastor. Cerco la felicitat i no la trobo. El mon i els plaers m'han fet dissortat. Voleu ésser feliç, digué el pastor? Seguiu aquest camí i al cim de la muntanya hi trobareu el palau de la felicitat. En Remirol obeí el pastor i després de molt caminar es feu obirador el cim de la muntanya. En arribar-hi esguardà amb un gran astorament tota la planura del cim i no veié altra cosa que un magnífic santuari. Serà aquest el palau de la felicitat? Tustà la porta, aquesta s'obrí fent un llarg grinyol i aparegué un sacerdot vellet. En Remirol li digué que estava fadigat i que li agrairia que li donés acolliment. El capellà vellet l'acollí amb una gran cordialitat. Un pastor m'ha dit que al cim d'aquesta muntanya hi trobaria el palau de la felicitat. Es

aquest tal volta? Certament que ho és, res-pongué el capellà vellet. Voleu més felicitat que viure embolcallat en aquesta santa pau que ompla l'esperit d'un goig inefable? I vos sou feliç, preguntà En Remirol fent un gest d'estranyesa?

Soc feliç perquè la meva ànima és assere-nada. He passat la meva joventut en aquest santuari i no me'n penedeixo. He treballat per la gloria de Déu i estic satisfet de la meva obra. Jo no he tingut ambicions ni he sentit mai la fiblada de l'odi ni m'he deixat seduir per la veu enganyívola de la vanitat. Oh! feliç de vos, exclamà En Remirol, que heu seguit el camí dreturer. La meva vida és plena de dissort. I amb llàgrimes als ulls desgranà els fets de la seva vida. Quan acaba de parlar el capellà vellet va dir-li: que té d'estrany que no hagueu estat feliç si no heu sabut governar la força de les passions. El desordre no mena mai a la felicitat. Si en comptes de donar-vos a la concupiscència, ha-guessiu escollit per muller una donzella pura i honesta, i el vostre cor hagués sabut esti-mar-la noblement, Déu hauria beneït la vos-tra llar. L'amor hauria fruitat i ara tindriau fills i filles que us estimarien. L'amor des-ordenat fa dissortats els homes. La felicitat rau en la família. Estimeu amb una gran puresa i la vostra ànima es veurà alliberada de passions. L'amor pur és esperit i la pa-sió és carn. Vos no es preocupaveu sinó de satisfer els desigs de la materia i no sabiau que aquesta ens aconsella sempre malament. La materia ens fa terrejar i l'esperit ens allunya de les impureses de la vida i ens fa

volar arran de cel. Amb els vostres diners hauriau pogut aixugar moltes llàgrimes i no us recordaveu dels pobres. Si no haguessiu explotat els obrers, aquests us haurien esti-mat i ara us maleeixen. Deu no us va dar les riqueses per esmerçar-les en disbauxes i platxeris, sinó per a que us recordessiu de aquells que no en tenen i viuen turmentats per la fam i la miseria. Menjaven i bebian com si el fi de l'home fos menjar pa i beure vi. Cal menjar, certament, però no més per viure i no per delectar-nos menjant com els sers irracionals. El vostre esperit es mourà més àgilment amb un menjar frugal que no pas amb menges exquisides. Preocupeu-vos més de la fortitud de l'esperit que la de cos. El cos és fang i l'esperit és llum.

—Però com puc ésser feliç, exclamà En Re-mirol, si totes les coses em donen tristesa?

—Us donen tristesa, perquè porteu la mort a dintre. Desvetlleu el vostre esperit, purifi-queu el vostre cor i sereu feliç. Feu peniten-cia i Déu perdonarà les vostres turpituds i mancances. Ara trobeu lletges totes les coses perquè la seva bellesa no irradia en el vos-tre esperit. Poseu davant l'objectiu d'una llanterna les imatges més virolades que si no les il·lumina una llum potent no les veureu reproduïdes damunt de la tela. A vos també us cal aquesta llum. El capellà vellet obrí una porta va dir: Mireu, aquest és el palau de la felicitat. Al sagrari trobareu Jesús sa-cramentat, el Pa de vida que fa fortes les ànimes. Pregueu penedit i Déu us donarà la llum que us manca.

CIVERA.

Lletra oberta

A n'En Pere Ros, d'Ordal.

Pau i salut en el Senyor:

Ai, sí, amic pagés que no us conec, la pau i la salut en el Senyor desitjo que us torni al cor per a que us llevi aquest malhumor, aquesta mesticia de victima expiatoria de l'amo explotador. Que jo no soc culpable de dir-me que vull la sang dels pobres i que fre-no les vies de la Revolució que'ns menarà al precipici, i, en una paraula, que faig la part i joc del amos, i no sé quants pensaments més. Les mans que us endrecen aquestes rat-lles, son les mans d'un pegés, també, que conreuen les terres que li llegaren sos ances-trals i altres que no son seves. La pau del Senyor, doncs, sia entre nosaltres i així, oi

més, se farà més entenedora la meva parau-la i més propicia a la comprensió i convic-ció la vostra intel·ligència.

Ara constestat concretament a les vos-tres obgeccions sobre mon article aparegut dalt del número tretze d'aquesta revista, ti-tolat «L'aparceria com fórmula de participa-ció en els beneficis» us haig de dir que en això de complir deures, d'ofegar els odis i rencors i cercar el reialme de Déu, Jesu-crist no assenyala prioritat als rics i en aca-bat als pobres; sinó que tothom alhora és obligat i mai de jamai pot ésser una excu-sa i menys una raó, el negligir les obliga-cions del propi estat, el que un altre del proisme deixi de complir-les. On aniriem a parar, bon amic pagés inconegut, amb aques-ta teoria o precepte moral vostre? No veieu que tothom s'excusaria, car a tot arreu, tot-

hom al davant, o més ençà o més enllà, ensopega amb gent que trenquen els manaments? Aquesta norma moral vostra sí que ens menaria tots al principi. Però d'això no us en haig de dir res més, car vos, com bon cristià que us suposo, molts diumenges ho deveu sentir predicar a missa. Passem, doncs, a una altre obgecció de la vostra missiva.

Vos expliqueu que els vostres avant passats tenien les vinyes al quint, i que després així que augmentà la població i caducaren els contractes, veient els amos que la gent tenia afany de treballar la vinya, us anaren minvant les parts o el que diríem, la participació en els beneficis, per augmentar les seves, fins arribar a l'estat actual, què gairebé no es podeu guanyar la vida. Vos això, m'ho venteu amb un aire d'argumentador Aquiles, que em fereu callar, per deducir, sense que jo pugui contradir-vos, que els amos vells son més justos i bons cristians que els d'avui dia. Jo començaré per respondre-us que en conc de tractes, així d'aparceria com de rabassa morta (que no és el mateix, bon amic inconegut), dels sigles quinze i setze i fins disset, que no son al quint, no, sinó fins al seté i tot. Però jo no'n dedueixo la conclusió de vos.

Vos, indubtablement, coneixeu l'institució de l'hereuatge, el que en diem l'hereu. L'hereuatge sabiament s'instituí per no desorganitzar les famílies rurals, per perllongar-les a través de les edats, per contindre-les al camp per tal que els exermissin i conreuessin. L'hereuatge així, evità la deserció dels camps, estimulada, per altra part, per la vagabonderia guerrera, per les inseguretats personals de tota mena que hi havien als segles passats, en les èpoques de la consolidació dels Estats, i per altres causes que no son del cas esmentar. L'hereuatge, tant sabi i previsor per aquest cantó, semblava que incloïa o importava certs inconvenients o perills. I era que els fadriesterns o cabalers els incitava a la deserció, car els privava de terra per conreuar per por de no esmicolar la patria heretat i alhora, els diners amb que els dotaven feien falta sempre per anar arrencant al conreu nous hermots o pinars. És clar que la forma de dotar els fadriesterns a Catalunya, prengué i conserva adhuc diferents modalitats afectives, però sempre subjectes a la conservació sençera de la patria heretat.

L'hereu sol, al davant de la patria heretat, amb una immensitat de terra per conreuar, amb escassetat de braços, car l'insegu-

ritat personal, i lagabonderia guerrera els desplaçava, ¿què volien que fes? El que haurieu fet vos i jo i tothom: temptar amb mil estimulants i facilitats que la gent es quedés als pobles a ajudar-li a conreuar la terra. I el nostre Dret, sabi sempre, i realista, creà institucions que servissin d'estimulant temptador al pagés a quedar-se a conreuar la terra, amb amor i quals l'aparceria, la rabassa morta, el cens anfitètic, etc. I així el nostre Dret no sols laborava per l'hereu, com podria creixer qualsevol sindicalista d'avui, sinó burgés per la gent humil sense dot, i per la riquesa de Catalunya.

Exposat això, em penso que vos fàcilment compendreu, que els hereus o com si diguessim els amos, procurassin les màximes facilitats i aventatges del Dret per lligar la gent a aprofitar a la terra, per arrencar els humots i pinars en vinya o terra campa, en profit de tots dos. No serà tampoc desavinent recordar-vos que abans per viure una família necessitava molta més terra que avui, per la deficiència dels mitjans de conreu, per manca d'adobs, per desconèixer els adobs químics, etc. I així de la mateixa manera que un hereu és amo, per viure dignament necessitava el producte de més terra, que ell o la seva família sols no podien conreuar, el parcer o rabassaire o censalista tantmateix li calien més parts, que no pas avui. Mediteu-ho, amic pagés, i veureu com es convencereu.

D'aquestes primitives i, en aparença aventatjoses condicions, com s'ha arribat a les condicions actuals desvantatjoses, que amb prou feines, dieu vos, un home amb la vinya pugui menjar? Evidentment que la concurrència de braços hi té la seva part. El lliberalisme econòmic, el sistema, més que no pas cada amo, individualment, ha fet les víctimes entre els de la vostra classe com entre totes les classes socials; i per desvirtuar llurs efectes, se necessita tindre una dosis d'espirit cristià, que tenen molt pocs, tant els uns com els altres. Hi té, també, la seva part capitalíssima el haver sigut governats per gent que no ha adaptat les nostres institucions jurídiques, amb criteri realista, a l'evolució i necessitats de l'agricultura, perquè si s'hagués anant fent, jo estic convençut que molts cens, rabasses mortes, i parceres s'haurien redimit, i avui tots els rabassaires i parcers serien propietaris del seu. I això, tampoc en té la culpa l'amo.

Però veig que la present es massa llarga i ja continuarem en el nombre vinent. Adeu-siau.

Angel GRAU.

La qüestió dels salaris

Per ara és insoluble

Després de la Guerra Gran va creure tot hom que no hi hauria prous braços per a treballar. També es va creure que, restablerta la pau, reviuria la normalitat, i amb aquesta, s'abarataria la vida i, automàticament, baixarien els salaris.

Rés de tot això.

Avui dia hi ha 2.000.000 d'obriers parats a Anglaterra, uns 4.000.000 als Estats Units, més de 1.000.000 a Alemanya, etc.

Bona part d'aqueixos obrers parats ho son per manca de feina, i altra part perquè els salaris que guanyen fan impossible la competència amb els productes similars dels països en els quals els obrers guanyen menys o treballen més.

No hi ha dubte que si es rebaixessin els salaris treballaria més gent; però això no es possible perquè el cost de la vida s'ha rebaixat poc, en general, i en moltes regions, s'ha encarat més encara.

En els pobles ben governats i rics l'abaratiment de la vida, per raó d'una política assenyada de abastiments, fou, de moment, notable. Els Estats Units arribaren a disminuir el cost del viure en un 46 per cent, França aconseguí el 41, Anglaterra el 36, Suècia el 37, Japó el 41, Canadà i Austràlia, 29 i 28, respectivament. D'Espanya no se'n sap res oficialment, però totnom ho nota pràcticament, en la seva butxaca. Els preus dels queviures, varen sofrir, darrerament, una petita baixa, però ara es menja tan car com en els temps paorosos de la Guerra Gran. Si bé és cert que ha baixat el preu de alguns queviures, un xic les robes de vestir (poqueta cosa), totes les demés despeses de la vida segueixen tan altes com aleshores, si és que no han augmentat.

¿Cóm parlar, estant així les coses, de rebaixar els salaris?

Certament la rebaixa s'imposa i que s'ha produït ja en mantes fàbriques, posant-se de comú acord patrons i obrers, per tal de que poguessin continuar obertes.

Aquest gest de bon seny honora igualment a les dues parts, però no cal pendre'n patró. La generalitat dels salaris en l'actualitat no admeten minva, i això fa que moltes indústries de la nostra terra arrosseguin una

existència esblanquida que gairebé es la mort... Algunes de elles van desapareixent.

Al Canadà, poble de bon govern, la baixa dels salaris es fa prudentment, oscilant entre el 5 i el 20 per cent.

A França, tantost s'inicià, es llançaren damunt del govern les entitats obreres de caient revolucionari, i la baixa es va fent per la força de les circumstàncies, molt lentament.

A Anglaterra sabut és que la *vaga negra* es resolgué amb una petita rebaixa dels jornals, que allí ha estat general i segueix encara.

A Suïssa té un promedi de 25 per cent.

A Itàlia, de un 20 per cent.

A Alemanya, com a Itàlia.

A Bèlgica, país ben regit, les rebaixes dels salaris s'acomoden a les que es registren en el cost, promediat, del viure.

En altres bandes se segueix un procediment semblant, que és el més racional i equitatiu.

Hi han hagut reaccions naturals en aquests moviments dels salaris, i tot fa suposar que la normalitat dels mateixos es encara molt llunyana.

La vigència dels que regien abans de la guerra quasi bé és impossible. S'han creat un sens nombre d'interessos i costums que mantindran un coeficient del cost de la vida exagerat però com si fos normal.

La vida l'han encarida els luxes i les disbauxes dels nous rics, imitats i seguides pels que pertanyen a la mateixa classe social però que no tenen mitjans sobrers per a seguir aquesta vida d'opulència.

La vida l'han encarida també els obrers, creant-se una pila de necessitats fictícies, viciant-se, treballant poc i malversant molt.

¿Cóm volem que baixin els salaris si ara es dona el cas d'anar a la bestreta famílies obreres perquè «solament hi entren uns cent duros al mes?»

(Tinguis en compte que abunden en les famílies obreres nombroses entrades setmanals de 40 i fins 50 duros, import dels salaris cobrats).

D'aquestes consideracions resulta, al nostre entendre, que s'imposa per part de l'Estat una política d'abastiments relacionada amb el tipu dels salaris, a fi de que simultàniament es rebaixi el cost de la vida i el dels salaris, de una manera prudent i equitativa. Així ho van fent les nacions, els governs de les quals saben governar.

L'Assemblea de Reus

Oportunament donàrem notícia de la celebració de l'Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, mes no puguérem aleshores parlar de la declaració col·lectiva de l'Assemblea, que be mereix algun comentari.

Els dependents comencen per declarar-se clara i concretament, obrers. Està bé. Tots ho som d'obers en un o altre sentit.

La segona declaració diu que la posició de la F. D. C. en les lluites socials «ha de ser de conformitat amb els corrents moderns de reivindicació social».

Aquesta declaració es d'aquelles que s'estira i s'afluixa, a gust del declarant. ¡Reivindicació social!

Ja ens sembla arribada l'hora de parlar clar i català en aquestes matèries.

La declaració tercera, i última, aclareix un poc l'anterior. Diu així:

«Que l'actuació de la Federació de Dependents sigui sempre encaminada a la intervenció i control de les nostres organitzacions prop de les classes que *detenten* la nostra riquesa».

La paraula sobratllada es prou per donar caràcter, i mal caràcter, a la F. D. C. Per això preferim suposar que qui l'escrigué ignorava el seu abast, o no ha sabut mesurar les seves conseqüències.

Això de que hi hagi classes que retenen contra tot dret (que això vol dir *detentar*), riqueses dels dependents de comerç, es precis demostrar-ho abans de dir-ho.

Altrament, una afirmació semblant, solemniament feta, vol dir... el que amb altres termes diuen tots els nous *reformadors* de la societat que ara tenen a Lenin per cabdill i definidor.

I, segurament, no es aquest l'esperit de la Federació de Dependents de Catalunya, ni el sentir de la seva Assemblea reunida a Reus.

ELS LLIBRES NOUS

PREGUEM ALS AUTORS I ALS EDITORS QUE VULGUIN QUE DONEM COMPTA DE L'APARICIÓ DE LLIBRES EN AQUESTA SECCIÓ, QUE ENS REMETIN UN EXEMPLAR.

Nou Diccionari Català-Castellà, per J. Civera Sormaní, professor de llengua catalana de Nostra Parla.—Primer Volum.—«La Novel·la Nova», Imp. Rafols.—Barcelona.

Amb veritable joia donem compte d'aquesta publicació que significa un esforç més per elevar el nivell de cultura popular. Perque aquest diccionari bé podríem dir que va dirigit al poble ja que li facilita el medi d'adquisició sortint en quaderns que es venen al baix preu de 30 cèntims.

Sense voler escatir la seva valor, que el nom de l'autor garantitza d'obra seriosa i acurada, en volem dir la seva significació.

Permeteu que subtilitzem i hi veiem una tasca i una campanya anti-anàrquica.

Sabut és que la llengua catalana no ha fixat la seva ortografia fins fa poc, i que els repetanis han fet a l'obra de l'Institut d'Estudis Catalans una contra insospitada. Això tant insignificant a la vida social, és el petit detall que multiplicant-se en tots els casos crea un ambient de rebel·lió senyorestevenc, pero que representa l'exemple que el poble reb, i que més simplista tradueix en moviment antagònic d'autoritat.

Puix bé, el Sr. Civera ha tingut cura de que el seu diccionari sortís d'acord amb les normes de l'Institut, que no hem d'escatir si són bones o dolentes, pero que són regles.

A l'ensem té la utilitat el diccionari del qual parlem de constituir un bon vocabulari ortogràfic, gracies a la virtut de la disciplina.

Nosaltres creiem molt en l'eficàcia de la nimietat, en l'educació del poble.

J.

J. VILA ORTIZ.

L'autoritat

Són molts els que tenen un concepte equivocat de l'autoritat. Confonen l'obediència amb el servilisme. Un home obedient no és mai un home servil. El servilisme no consisteix en obier, sinó en afalagar interessadament els poderosos, per obtenir favors i beneficis. El servilisme és repugnant i l'obediència és una virtut que l'han practicada els homes més purs i sants. Obeir als superiors no és cap cosa denigrant.

Alguns espírits orgullosos, creuen que la obediència és una humiliació; i és que creuen que sempre els que obeeixen són inferiors als que manen. I no és així. Moltes vegades l'home que mana, és intel·lectualment inferior a l'home que obeeix. Si l'obeim, no és perquè sigui més bo ni més savi que nosaltres, sinó perquè ha estat escollit per exercir autoritat. Avui regna en la societat una gran anarquia perquè l'home, en comptes d'obeir, increpa l'autoritat i li pregunta: qui ets tu per manar-me i per obligar-me a fer coses que jo no vull fer? És l'esperit de revolta que tots portem a dintre.

Si l'autoritat no és respectada i les lleis són vulnerades, no és possible que visquem en pau. Per a que hi hagi bona harmonia entre tots els homes, cal que els que han d'obeir, sàpiguen obeir i els que han de manar, sàpiguen manar. Avui un home és odiat pel sol fet d'haver estat escollit per exercir

autoritat. Si visitem qualsevol fàbrica o taller, veurem que hi ha una gran tivantor entre els que manen i els subordinats. I les mateixes rancúnies trobarem dintre dels despatxos i dels organismes on hi ha una autoritat. L'home no vol obeir, i com que es rebel·la contra els seus superiors, la societat és continuament flagellada per grans convulsions socials que moltes vegades no són altra cosa que un esclat d'odis i venjances.

Havem, doncs d'obeir i no confondre la obediència amb el servilisme.

Aclaració

Alguns llegidors ens han preguntat si CATALUNYA SOCIAL es partidaria o no de la sindicació obrera, car han observat que algunes vegades algun articulista s'ha mostrat contrari a la sindicació i altres favorable.

Tractant-se de matèries opinables, CATALUNYA SOCIAL, dona llibertat als seus col·laboradors per a que exposin lliurement llurs opinions, sense que això vulgui dir que les acceptem íntegrament.

Per tant, CATALUNYA SOCIAL, dona acollida a opinions que de vegades no comparteix si aquestes son honradament exposades.

NOTICIARI

ESPANYA

El florentí Sindicat Agrícola de Verdú, és una secció del Patronat de Sant Pere Claver, estan establertes les dues entitats al històric castell de Verdú.

Patronat i Sindicat tenen els caires cultural i agrícola.

Els soterranis s'estan convertint actualment en un molí d'oli bellament instal·lat.

Com a coronament de les estes dedicades al Patró, Sant Pere Claver, tingué lloc l'inauguració de un Curset agrícola, en el qual feren ús de la paraula el sociòleg reverend

P. Vives, S. J., i el director dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat en Jaume Raventós.

El Curset es va desenrotllar els vuit dies subsegüents, assistint-hi una gernació mai superada en cap altre acte semblant. Els profits no tardaran en tocar-se.

—A la Secretaria de l'Escola Superior de Agricultura, de les nou a les dotze del matí i de dos quarts de quatre a les sis de la tarda, fins el dia 14 dels corrents, inclussiu, queda oberta la matrícula de tots aquells que vulguin seguir els estudis d'enginyer zootècnic i d'enginyer i metge zootècnic.

Per a ingressar a l'Escola, cal passar per

un examen d'ingres comprensiu de les següents matèries: Nocions de Matemàtiques (Aritmètica, Àlgebra i Geometria); Nocions de Física i Química, Geografia; Exercicis de lectura i escriptura en català (els alumnes catalans), o en castellà; i traducció de la llengua francesa i italiana.

Aquest examen tindrà lloc el dia 14, per al qual han de matricular-se durant els dies indicats.

Els que aspirin a ingressar en el grau de tècnic agrícola han d'acreditar en l'examen que posseïxen coneixements de lectura i escriptura en català i castellà, traducció de la llengua francesa o italiana, i nocions d'Aritmètica i Geometria, en forma elemental i preferentment pràctica.

Aquells alumnes que posseeixen coneixements demostrats de les matèries que son objecte de l'examen, o haguessin cursat el segon ensenyament, seran directament admesos al primer curs del grau que aspiren a estudiar.

Per tota mena d'aclaracions i detalls dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior de Agricultura, Urgell, 187, telefon 579, Barcelona.

—La Federació Patronal de Catalunya, tinent en compte la invitació del governador a la presentació de les fulles del Cens Obrer a la Junta local de Reformes Socials (el tràmit de les quals havia quedat en suspens), recomana novament als industrials, comerciants, empresaris i patrons, la confecció de l'esmentat cens i la remesa immediata de les fulles a la Federació Patronal per llur tramessa a la Junta Local de Reformes Socials.

En les llistes del cens cal consignar-hi els obrers empleats que tenia cada patró el dia 10 de setembre.

En la Federació Patronal de Catalunya es faciliten les fulles i formularis necessaris. (Secció de Registre.)

—A l'Escola Elemental del Treball han començat les classes dels seus distints ensenyaments.

Els que s'han matriculat pel segon curs així com als que ingressen al primer curs sense haver passat pel Curset Preparatori de enguany, al moment de recollir la tarja de alumne hauran de dipositar 5 pessetes per a respondre de les despeses de correspondència que ocasionin llurs faltes d'assistència no avisades.

—Queda oberta la matrícula de les Escoles nocturnes gratuïtes per a obrers del «Patronat Social Obrer de Les Corts», Carretera de Sarrià, 4), que sosté la Congregació de

Maria Immaculada i Sant Joan B. de la Salle. Hora: de vuit a nou de la vetlla.

—La secció d'Instrucció de l'Ateneu Obrer del districte II inaugura les tasques del curs acadèmic de 1921 al 22.

Les assignatures que s'hi ensenyaran son les següents:

Llengua francesa, reforma de lletra, Càlcul mercantil, Teneduria de llibres, ampliació de primera ensenyança i Dibuix especialitzat en sos diferents aspectes (antic lineal i industrial).

Tots aquells que desitgin matricular-se o assabentar-se de detalls, podrà fer-ho dirigint-se a la Secretaria de la dita secció tots els dies feiners, de vuit a deu del vespre, a l'estatge social (Mercaders, 38 i 40, principal).

—La «Gaceta» publica una Reial Ordre del ministeri del Treball nomenant vice-president de l'Institut de Reformes Socials a don Lluís Rodríguez Viguri.

—El nou règim del Retir Obrer Obligatori va extenent-se sens gaires dificultats per tot Espanya. Les impresions i les noves que en té l'Institut de Reformes Socials, per ara, son verament satisfactories.

—La Comissió Mixta del Treball, de Barcelona, es dirigeix als Empleats i Dependents de comerç que no percebeixen els sous que dita C. M. T. els assignà (i repeteix ara), per a que reclamin degudament, apoiats per la mateixa, durant tot aquest mes.

—La classe agrària confederada ha adreçat una Exposició al Rei demanant-li que per acabar amb la política de concupiscències i corrupteles de les velles oligarquies que, segurament, faran fracassar aquest govern de homes escullits s'entengui el Rei directament amb el poble, representat per les seves diferents classes, a l'objecte de que es governi amb una orientació fixa en quant es refereix als grans problemes nacionals.

—S'han obert les escoles per a obrers, que tots els anys dirigeixen els socis de la Congregació Major de les Escoles Pies.

En gran nombre n'hi han entrat enguany desitjosos d'adquirir o ampliar llurs estudis. Les classes es donen en el Col·legi de Sant Antoni, de dos quarts de vuit a nou del vespre.

—Augmentat el nombre d'institucions socials que en benefici dels seus socis té establertes, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha decidit crear una Cooperativa d'Estatge, amb el objecte de proporcionar als seus associats habitacions higièniques i a bon preu, acollint-

se als beneficis de la legislació sobre cases barates.

—Al Consultori de Puericultura de Sant Cugat de la Lluïta contra la Mortalitat Infantil, i a càrrec dels doctors Puig i Roig i Miralbell, es practicaren durant els mesos de juliol i agost nombrosos serveis.

Es una institució que fa un gran bé a les famílies obreres.

—Es fan gestions per a repatriar milers de obrers espanyols que es moren de gana en els Estats Units.

—A Madrid la Direcció de Seguritat organitza un centre de informació pública i gratuïta de pisos i locals per a llogar, a fi de lliurar als ciutadans dels abusos i mals informes de les Agències consabudes.

Quelcom semblant convindria moltíssim a Barcelona.

—Els jornalers guanyen, segons carta de Tortosa, un jornal de 16'50 pessetes per a collir l'arròs. A la casa que hi ha uns quants bracers, hi entren els diners a cabassades.

—El ministre de Gràcia i Justícia ha dit que no és cert que s'hagi adoptat cap mesura contra determinats novel·listes, a conseqüències de les denúncies formulades contra la literatura pornogràfica. L'única cosa que en aquest respecte s'ha fet és demanar a les llibreries exemplars d'obres de dubtosa moralitat per a sotmetre-les a examen i aplicar-les les sancions que els correspongui, segons el que d'aquest dictamen en resulti.

Ens sembla que es gasten massa compliments per a posar a ratlla a aquests malfactors de la ploma...

—Segons el Butlletí de l'Institut Internacional d'Agricultura, de Roma, les collites de gra de tota mena resulten, per les dates conegudes, bastant satisfactòries, de manera que els preus dels mercats reguladors no sofriran per ara alts ni baixos sensibles en cap indret del món.

—L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona admet fins al 8 d'inclusiu, les sol·licituds de les alumnes per a ingressar en els graus d'Ensenyament Secundari i Domèstic.

Queda oberta a Secretaria la inscripció per a entrar a l'Escola de Cuineres i Cambreres. Les que segueixin els cursets de l'esmentada Escola es dedicaran dintre del propi Institut al servei de cuina i restaurant.

Es recomana a les associades que desitgin menjar al Restaurant de l'Institut que abans del dia 15 passin per Secretaria per a inscriure's en la Secció Permanent d'Economia i Proveïments.

ESTRANGER

Unió Social de l'Uruguay.—La Memoria de l'activitat social d'aquesta entitat des de primer de Juny de 1920 a igual data del present any, diu que donà 62 Conferències; va repartir 948,467 números de publicacions seves. Demés constituí una «Lliga en pro dels treballadors de la terra», als quals proporciona tot quant necessiten per viure i pel conreu de la terra, procurant que no l'abandonin i que no empitjorin mai de condició. Té especial cura aquesta Lliga en que els treballadors de la terra no la deixin per anar-se'n a ciutat, on solen perdre les virtuts rurals i agafar vicis de tota mena.

Terres per a cultivar.—A la Cambra uruguaiana s'ha presentat un projecte de llei a fi de donar al cultiu *ejidos* (terres del comú), tan per a intensificar la producció agrícola, com per a evitar que aquestes terres vagin desapareixent a mans de cultivadors agoserats que se les fan seves en perjudici dels pobres que les conreaven, i han de abandonar-les sotmesos a la més trista misèria.

Quelcom d'això ha passat i passa encara en molts indrets d'Espanya.

Internacional blanca.—El projecte d'aquesta nova entitat catòlic-social s'inicià a Itàlia. Cavazzoni, secretari del Partit Popular Italià, visità Alemanya, Suïssa, Holanda i Dinamarca per a coneixer diverses opinions. Ara es reunirà a Ginebra una reunió de parlamentaris catòlics de varies nacions per a redactar el «projecte d'acord interparlamentari». Sturz, ànima del P. P. I., fa una campanya internacional molt profitosa per tal de que sigui viable i fecund el projecte.

La I. B. procurarà la pau i la justícia entre els pobles i, en cada país, el que predomini dels principis catòlics en sa vida pública.

Sindicalistes parlamentaris.—El Congrés belga de ferroviaris ha acordat per unanimitat presentar candidats sindicalistes per tots els districtes en les properes eleccions de diputats. Prènguin-ne nota els sindicalistes espanyols.

Contra el duel.—Aquesta anticristiana costum del duel, que a França tants d'estralls ha causat (i aquí també), és ara, gràcies a Déu, enèrgicament combatuda per l'actual Ministre de Justícia francès que acaba de recordar als fiscals l'aplicació de les penes del Codi als duelistes i als seus cooperadors i encubridors, sense excusa de cap mena.

Molt bé! Així es governa.

D'ací i d'allà

El ministre de la Guerra se'n anava tot decidit cap a Melilla i en arribar a Màlaga li digueren que era impossible la comunicació amb la plaça africana.

El ministre deuria empipar-se un xic, perquè ja es prou sensible anar amb ganes ferotges de menjar figues de moro i haver-se d'acontentar amb panses i boquerones.

Els nostres pobres estudiants estan preocupats perquè en el pla mínim d'estudis de totes les carreres s'exigeix, segons el Reial Decret que el fixa, el coneixement de dues llengües estrangeres; i això és massa, perquè hi haurà més d'un catedràtic que no sabrà ni les llengües que es parlen a Espanya i ja no anem a escatir si hi haurà gent decent que posseirà solament mitja llengua.

Els pobres socialistes estan de pega. Es van voler reunir els capitosts per pendre acords respecte al moment actual i es van trobar amb que En Pau Iglesias era al llit i En Prieto a Melilla.

Es reuniren a casa del primer el senyor Besteiro i el senyor Saborit, s'asseguren a la capçalera del llit del malalt i tingueren consulta.

El capdill pateix del mateix mal que el partit: de manca de vida.

Llegim a l'orgue del partit comunista obrer espanyol el següent entrefilet: «Leed atentamente *La Guerra Social*.»

Ja fan bé d'advertir-ho perquè és necessària bona voluntat per fixar-hi l'atenció.

Les repúbliques de l'Amèrica Central se han confederat i han nomenat un poder centralista.

Vaja *amigazos* que això és un xisto munozsequista.

El diputat i leader socialista senyor Prieto se'n anat al Marroc a estudiar d'aprop el problema.

Segons una crònica que firma Augusto Vivero, el senyor Prieto es passeja per aquelles contrades en companyia dels capitalistes bilbaïns senyors Villavaso i Bandés, D. Carles Levisan i l'enginyer D. Amós del Valle, aquests darrers consellers de la Companyia de Mines del Rif.

Ens sembla que el problema que D. Indaleci estudiarà al Marroc serà el de les subsistències.

A la redacció de «La Guerra Social» es recullen diners pels russos famolencs i com és natural al setmanari es publiquen les llistes dels donants.

Hi ha una nota que diu que si no s'avisava per carta la destinació que es vol dar a la quantitat remesa, no es trobi estrany no s'apunti.

Senyors comunistes, és qüestió d'enviar cartes certificades, perquè el servei de correus està més malament...

Els apotecaris protesten perquè els fan tancar les farmàcies per torn els diumenges a la tarda, i parlen del sacerdocí professional i de la confiança dels clients i... de l'*artículo mortis*.

Caram! ens escama tant amor al proïsme com a sí mateixos.

Ara anem a dar un consell al senyor Foronda, el rei de la força loco-motriu-elèctrica-trajectòrica de deu centims.

Es tal el nombre de passatgers que es munten en els cotxes que ja es fa impossible viatjar.

Si es que no vol augmentar el servei, al menys faci una cosa, tres o quatre pisos en cada tramvia amb un senzill ascensor de curriola.

Ja veurà com al vespre, quan els veïcles no corren, encara podrà llogar-los per hores com a dormitoris.

Aquest número ha passat per la censura

INDUSTRIA CATALANA
MARCA DEPOSITADA

GRAN CERERIA
DE **ANTONIO SALA**

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Grandes premios

BLANQUEO de Ceras en grande escala
NUEVO SISTEMA AL VAPOR
2 Diplomas de honor

FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes
2 Grandes premios

GRAN CERERIA
ESPECIALIDAD en cirlos, blandones, ha chas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en **CERAS PURAS DE ABEJAS** para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y transparentes, blancas y colores de todas clases y varios precios. Cirlos y blandones estearicos de todas dimensiones.
Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 **ANTONIO SALA Barcelona**
Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número : . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinaris y cirugía
Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9. TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada : ALSINA, 3.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors, propietaris, pagesos, i Sindicats Agraris, es l'obra del
P. CHALBAUD, S. J.

Sindicatos y Cajas Rurales

4.ª edició aumentada

Per demandes dirigir-se a
« ACCIÓN POPULAR »
Baix St. Pere, 1, 3 i 5
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLE-
MENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A
CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A
« ACCIÓN POPULAR »

PREU: 7 PESSETES

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inc'usas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

804 (05) (46.71) Gr.

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA-BARCELONA-BRUSEL·LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanita, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliedo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

FRANQUEO CONCEPTO

Wm. La Moneda de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 27, Barcelona